

Извјештај о квалитету
за статистичко истраживање
**МЈЕСЕЧНО ИСТРАЖИВАЊЕ
ТРГОВИНЕ НА МАЛО, 2012.**

Републички завод за статистику,
Бања Лука, 2013.

Садржај

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања	5
1.1. Намјена и периодика провођења истраживања	5
1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција	5
1.3. Јединица посматрања	5
1.4. Прикупљање података	5
1.5. Обухват	5
1.6. Дефиниције	6
1.7. Обрада података	6
1.8. Објављивање резултата	6
1.9. Кључне варијабле	6
1.10. Кључне статистике	6
1.11. Упитник	7
1.12. Контакт информације	7
2. Релевантност	7
2.1. Релевантност варијабли	7
2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1)	7
3. Тачност	7
3.1. Грешке узорковања	7
3.1.1. <i>Поступак израчунавања грешака узорковања .....</i>	<i>7</i>
3.1.2. <i>Грешка узорковања – Показатељ квалитета и учинка – Коефицијент варијације (A1) .....</i>	<i>8</i>
3.1.3. <i>Објашњења .....</i>	<i>8</i>
3.1.4. <i>Активности за смањење грешака узорковања .....</i>	<i>8</i>
3.2. Неузорачке грешке	8
3.2.1. <i>Грешке обухвата .....</i>	<i>8</i>
3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)	8
3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата	8
3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата	8
3.2.2. <i>Грешке мјерења .....</i>	<i>8</i>
3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења	8
3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења	8
3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења	8
3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3)	9
3.2.2.5. Мјере за смањење броја грешака мјерења	9
3.2.3. <i>Грешке неодговора .....</i>	<i>9</i>
3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (A4)	9
3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)	9
3.2.3.3. Поступци у случају неодговора	9
3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора	9
3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)	9
3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)	9
3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)	9
4. Правовременост и тачност објаве	9
4.1. Правовременост објаве	9
4.1.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (T1) .....</i>	<i>9</i>
4.1.2. <i>Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2) .....</i>	<i>10</i>
4.2. Тачност објаве	10
4.2.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Тачност објаве (T3) .....</i>	<i>10</i>
4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објаве	10
5. Доступност и јасноћа	10
5.1. Доступност	10

5.1.1. Канали дисеминације.....	10
5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1).....	10
5.1.3. Начини дисеминације	11
5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)	11
5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3).....	11
5.2. Јасноћа	11
5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава	11
5.2.1.1. Дисеминирани резултати.....	11
5.2.1.2. Ниво (детаљност) дисеминације.....	11
5.2.1.3. Метаподаци.....	12
5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата	12
5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4).....	12
6. Упоредивост и усклађеност.....	12
6.1. Временска упоредивост	12
6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1).....	12
6.1.2. Прекиди у временским серијама	12
6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост	12
6.2. Географска упоредивост	12
6.2.1. Упоредивост с чланицама Европског статистичког система.....	12
6.3. Десезонирање	12
6.4. Усклађеност између привремених и коначних података.....	13
6.4.1. Политика дисеминације привремених података	13
6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (CC2)	13
6.4.3. Разлози за веће разлике између привремених и коначних података	13
6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања	13
6.5.1. Кратак опис референтног истраживања	13
6.5.2. Показатељ квалитета и учинка – Усклађеност са референтним подацима (CC3).....	13
6.5.3. Разлози за већа одступања	13
7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета.....	13
8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника	13
8.1. Класификовање и разумијевање корисника.....	13
8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника.....	14
8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1).....	14
8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)	14
9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица	14
9.1. Трошкови Републичког завода за статистику.....	14
9.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)	14
9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица	14
9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)	14
9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	14
10. Повјерљивост, транспарентност и заштита	15
10.1. Повјерљивост.....	15
10.2. Транспарентност	15
10.3. Заштита.....	15
11. Закључак	15

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања

1.1. Намјена и периодика провођења истраживања

Мјесечно истраживање трговине на мало у Републици Српској служи у сврху праћења индекса промета у трговини на мало и мјерења динамике његовог кретања.

Циљ мјесечног истраживања трговине на мало јесте да обезбиједи податке неопходне за праћење кретања промета робе у трговини на мало ради сагледавања укупних економских кретања. На основу израчунатих индекса промета прати се кретање у области промета робе и потрошње становништва као и кретање на тржишту робе широке потрошње. Такође се могу пратити и утицаји сезонских и других промјена које се могу уочити на основу мјесечних података о кретању обима промета робе.

Сходно томе, истраживањем се прикупљају подаци о промету робе у трговини на мало и о укупном промету осталих дјелатности за два мјесеца (предизвјештајни и извештајни) по територијалном принципу, тј за ниво Републике Српске.

1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичко Мјесечно истраживање трговине на мало у Републици Српској проводи се на основу Статистичког програма Републике Српске за период 2009–2012, који је заснован на Закону о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03).

1.3. Јединица посматрања

Јединице посматрања су привредни субјекти чија је претежна дјелатност трговина на мало и субјекти чија претежна дјелатност није трговина на мало, али остварују значајан промет од трговине на мало. Истраживањем су обухваћене и трговинске јединице које послују на територији Републике Српске а чије је сједиште предузећа у Федерације БиХ или Брчком.

1.4. Прикупљање података

Истраживање проводи Републички завод за статистику Републике Српске преко својих шест подручних одјељења. Подаци се прикупљају извјештајном методом на нивоу подразреда (NACE Rev. 1.1.). Почетком године, Завод за статистику Републике Српске подручним одјељењима доставља писма, образце, писма извјештајним јединицама и упуства за попуњавање која одјељења поштом достављају извјештајним јединицама обухваћеним узорком. Извјештајне јединице попуњене извјештаје достављају, у два примјерка, до 10-тог у текућем мјесецу за претходни мјесец, на адресе подручних одјељења Завода. Након логичке контроле одјељења извјештаји достављају Републичком заводу за статистику гдје се наставља сљедећа фаза истраживања.

1.5. Обухват

Истраживање се проводи методом узорка. Оквир за избор узорка је пун обухват кварталног истраживања трговине на велико и на мало.

Обухваћена су сва велика и средња предузећа, која остварују промет у трговини на мало већи од 4 000 000,00 КМ и узорком изабрана мала предузећа који није случајан, већ је одабран у складу са процентуалним учешћем у промету из малопродаје унутар разреда дјелатности. На основу резултата добијених на бази узорка не оцјењује се цијели скуп. Број јединица у узорку је 876 извјештајних јединица.

1.6. Дефиниције

Трговина на мало подразумјева куповину робе ради даље продаје становништву за личну потрошњу, употребу у домаћинству као и за обављање дјелатности личним радом сопственим средствима. Трговином на мало сматра се и продаја преко консигнационих продавница или стоваришта, најчешће увозне робе за личну потрошњу, под условом да је предузеће регистровано за обављање дјелатности трговине на мало.

Промет у трговини на мало са ПДВ-ом. Уписује се вриједност укупно оствареног промета од продаје робе на мало укључујући и порез на додану вриједност који је купцима урачунат у продајну цијену, за предходни и извјештајни мјесец. Вриједност промета уписује се без децималних мјеста.

Промет од осталих дјелатности подразумјева вриједност свих осталих проданих производа и услуга на тржишту (трговина на велико, посредовање у трговини на велико, поправци , угоститељство, саобраћај, индустрија и остале дјелатности).

Износ ПДВ-а. Укупан износ пореза на додану вриједност који је обрачунат крајњим купцима у предходном и извјештајном мјесецу, а који је садржан у вриједности промета у трговини на мало са ПДВ-ом.

Број радника. Предузећа чија је претежна дјелатност трговина на мало уписују укупан број радника у извјештајном и предходном мјесецу (стање последњег дана у мјесецу). Предузећа чија претежна дјелатност није трговина на мало, а у свом саставу имају пословне јединице које се баве трговином на мало, уписују искључиво раднике у трговини на мало.

1.7. Обрада података

Унос, логичка контрола грешака, корекција и обрада података одвија се у Републичком заводу за статистику Републике Српске. Након корекције грешака поново се ради преглед свих података, да би се квалитетно исконтролисале неке појаве (значајније одступање у промету код појединих извјештајних јединица, промет једнак 0 у датом референтном периоду...). У поступку обраде не врши се импутација недостајућих јединица а ни пондерација. Стопа одговора у сваком мјесецу је око 99 %. По извршеним корекцијама приступа се израчунању индекса. Индекси одражавају номиналну вриједност промета, тј. вриједности промета у текућим цијенама, из којих није искључен утицај промјене цијена. До сада није провођено десезонирање а ни календарско прилагођавање индекса.

1.8. Објављивање резултата

Републички завод за статистику, објављује резултате истраживања на званичном сајту www.rzs.rs.ba, у облику номиналних индекса промета, тј промета из којег није искључен утицај промјене цијена, у мјесечном саопштењу за јавност и мјесечном прегледу.

Израчунати индекси промета трговине на мало објављују се на нивоу гране у облику табеле, док се ланчани индекси за последњу годину приказују и у облику графа. Подаци се објављују мјесечно. Резултати истраживања се објављују као коначни 26-тог дана од дана завршетка референтног периода. Не ради се и не објављују се десезонирани индекси промета трговине на мало.

1.9. Кључне варијабле

- промет у трговини на мало (са ПДВ-ом),
- износ ПДВ-а у КМ,
- промет од осталих дјелатности (са ПДВ-ом),
- износ ПДВ-а у КМ од осталих дјелатности,
- залихе у трговини на мало,
- број радника.

1.10. Кључне статистике

- мјесечни (ланчани) индекс, који показује промјену индекса промета у текућем мјесецу у односу на претходни мјесец,

- базни индекс, који показује промјену индекса промета у текућем мјесецу у поређењу с просјекном базне године (претходна година),
- годишњи индекс, који показује промјену индекса промета у текућем мјесецу у односу на исти мјесец претходне године.

1.11. Упитник

Упитник мјесечног истраживања трговине на мало доступан је на страници Завода <http://www.rzs.rs.ba>.

1.12. Контакт информације

За провођење Мјесечног истраживања трговине на мало задужено је Одјељење услужних статистика.

Контакт особе:

Јелена Гламочица	jelena.glamocika@rzs.rs.ba	051 332-718
Санела Васиљевић	sanela.vasiljevic@rzs.rs.ba	051 332-758

2. Релевантност

2.1. Релевантност варијабли

Дефиниција варијабле промета у трговини на мало (са ПДВ-ом) разликује се у односу на дефиницију по СТС регулативи за износ ПДВ-а. Остале побројане варијабле у тачки 1.9. служе за контролу.

Мјесечне варијабле трговине на мало које захтијева СТС регулатива су варијабла промета (120) и дефлатор продаје (330). Варијабла промета по СТС регулативи може да се израчуна искључујући износ ПДВ-а из промета трговине на мало, док се варијабла дефлатор продаје не рачуна. Мјесечне индекси промета трговине на мало служе како потребама екстерних корисника тако и за потребе интерних корисника (националних рачуна).

2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1)

Према наведеном у тачки 2.1, стопа расположивих статистика износи 50,0% $[(1/2 \times 100)]$.

3. Тачност

3.1. Грешке узорковања

3.1.1. Поступак израчунавања грешака узорковања

Узорак је дизајниран са сврхом праћења тренда и динамике кретања промета у трговини на мало, односно за израчунавање индекса у трговини на мало. Узорком су покривене све јединице које могу значајно утицати на појаву од интереса, односно одразити се на тренд и динамику промета у трговини на мало. Обухваћена су сва велика и средња предузећа, као и сва мала предузећа која на нивоу разреда дјелатности кумулативно обухватају 85% промета у трговини на мало. Узорак малих предузећа није случајан, већ је одабран у складу са процентуалним учешћем у промету из малопродаје унутар разреда дјелатности. У складу с тим, не врши се оцјена грешака узорковања користећи статистичке методе. Грешке које се праве коришћењем оваквог узорка не утичу статистички значајно на динамику промета у трговини на мало.

3.1.2. Грешка узорковања – Показатељ квалитета и учинка – Коефицијент варијације (A1)

Не врши се оцјена грешака узорковања користећи статистичке методе.

3.1.3. Објашњења

Не врши се оцјена грешака. Грешке које се праве коришћењем оваквог узорка не утичу статистички значајно на динамику промета у трговини на мало.

3.1.4. Активности за смањење грешака узорковања

Грешке које се праве коришћењем оваквог узорка не утичу статистички значајно на динамику промета у трговини на мало.

3.2. Неузорачке грешке

3.2.1. Грешке обухвата

Грешке обухвата подразумевају разлике између циљане популације и популације која се нашла у узорку.

3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Узорак за мјесечно истраживање трговине на мало ради се на почетку године. Уколико у току године дође до гашења неког предузећа не ради се зајена за њега неким другим предузећем. Као и што се не ради промјена дјелатности уколико неко предузеће изврши промјену. Предузећа која су престала са радом не улазе у обраду података.

3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата

Обзиром да се узорак ради на почетку године и да се у току године не врши његова ревизија, предузећа која су отпочела дјелатност трговине на мало у референтној години неће бити обухваћена истраживањем. Њихово евентуално укључивање у узорак ће се десити тек приликом избора новог узорка, уколико буде задовољавао задане критерије узорковања.

3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата

У будућности, мјере за смањење грешака обухвата укључиле би проширење обухвата на предузетнике.

3.2.2. Грешке мјерења

3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења

Прва контрола података се врши одмах непосредно после прикупљања података и то је тзв. визуелна контрола (неуписан податак, грешка у достаљеном податку). Након тога при уносу се раде логичке контроле података. Након уноса података у базу врши се и аутоматска контрола која се односи на: потпуност уноса промета, да ли је неки промет био 0, контрола промета гдје су зебиљежене неоправдано велике промјене у односу на претходни референтни период (смањење или повећање промета за 30%).

3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења

Грешке мјерења су могуће само у фази попуњавања упитника од стране извјештајне јединице и у фази уноса података, од стране особе која уноси податке.

3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења

Уколико се грешка направи приликом попуњавања упитника, контактира се извјештајна јединица и у консултацији са њом врши се корекција податка. Уколико се грешка направи приликом уноса података, поново се узимају достављени образци и уноси се коригован тачан податак. Грешке се коригују прије израчуна индекса промета у трговини на мало, тако да накнадне ревизије података нису вршене.

3.2.2.4 Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3)

Грешке се коригују прије израчуна индекса промета у трговини на мало, тако да накнадне ревизије података нису вршене.

3.2.2.5 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Методологија прикупљања података и упутства достављена извјештајним јединицама су детаљна и прецизна, што увелико доприноси смањењу броја грешака приликом попуњавања упитника. Такође и логичке контроле уграђене у апликацију онемогућују грешку приликом уноса података.

3.2.3. Грешке неодговора

3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (A4)

Стопа неодговора/неодзива извјештајне јединице су спорадичне и занемарљиве. Сва предузећа која су на почетку године изабрана у узорак дужна су да достављају попуњене статистичке извјештаје и стопа одговора је око 99%.

3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)

Стопа неодговора/неодзива варијабле углавном је једнака стопи неодговора/неодзива извјештајне јединице.

3.2.3.3. Поступци у случају неодговора

У случају неодговора не врше се импутације података из других извора, а не ради се ни процјена.

3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора

Уколико извјештајна јединица не достави попуњен образац у предвиђеном року, контактирају се телефонски, шаљу се ургенције, а значајним се врши посјета.

3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)

Не ради се импутација.

3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)

Као што је већ наведено грешке у микроподацима се уклањају приликом обраде података тако да не долази до накнадне ревизије. Уколико се примјети грешка у микроподатку, погрешном обрачуна или презентовању тумачењу, постоји процедура њиховог објашњења.

3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)

Не проводи се ревизија података.

4. Правовременост и тачност објаве

4.1. Правовременост објаве

4.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (T1)

Правовременост прве објаве резултата истраживања је одређена као разлика између датума прве објаве и краја референтног раздобља, у нашем случају се ради о 26 дана од дана завршетка референтног мјесеца. Разлике се ријетко дешавају.

Правовременост првих резултата

Референтно раздобље	претходни мјесец
Датум објаве	26. у мјесецу
Временско кашњење	T+26

4.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2)

Први резултати су уједно и коначни подаци.

4.2. Тачност објаве**4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објаве (T3)**

Није било одступања између најављеног датума у годишњем календару публикавања и стварног датума објаве.

4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објаве

Није било кашњења у објави.

5. Доступност и јасноћа**5.1. Доступност****5.1.1. Канали дисеминације**

Број	Канали дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Писани захтјеви корисника по њиховој спецификацији	НЕ
3	Подаци који се објављују путем телефона	ДА
4	Дигитални медији (ЦД, дискете, итд ..)	НЕ
5	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
6	Тематски билтен	НЕ
7	Посебне штампане публикације	ДА
8	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ
9	Статистички заштићени микроподаци	ДА

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1)

Стопа коришћених канала дисеминације резултата је 55,5% (5/9X100).

5.1.3. Начини дисеминације

При објављивању резултата коришћени су следећи начини дисеминације:

Број	Начини дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Web странице осталих институција	НЕ
3	Web странице међународних организација	НЕ
4	Писани захтјеви	НЕ
5	Телефонско посредовање	ДА
6	Дигитални медији (ЦД, дискете, итд ..)	НЕ
7	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
8	Годишњак	НЕ
9	Ово је Република Српска	НЕ
10	Саопштење	ДА
11	Тематски билтен	НЕ
12	Посебне публикације	ДА
13	Публикације Еуростата	НЕ
14	Публикације осталих међународних организација (ОЕЦД, ИМФ)	НЕ
15	Базе података, намијењене за интерну употребу	НЕ
16	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ

5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (АС2)

Стопа коришћених начина дисеминације је 31,3% (5/16X100).

5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (АС3)

База података мјесечног статистичког истраживања није доступна on-line.

5.2. Јасноћа

5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава

- Мјесечно саопштење трговине на мало
- „Мјесечни статистички преглед“ у дијелу који се односи на трговину на мало

5.2.1.1. Дисеминирани резултати

Резултати истраживања приказани су у облику индексних бројева (мјесечно саопштење и мјесечни преглед). Подаци нису десезонирани.

Поред прегледа података у табелама подаци, у горе наведеним публикацијама, такође су приказани путем графикана.

5.2.1.2. Ниво (деталност) дисеминације

У статистичким публикацијама за Републику Српску, индекси трговине на мало приказани су на нивоу гране по (NACE Rev. 1.1), на нивоу подразреда (50.500) и збирно за гране од 50.1 до 50.4.

5.2.1.3. Метаподаци

Подаци о индексима промета трговине на мало у Републици Српској службени су подаци Републичког завода за статистику РС. За организацију прикупљања, обраде и анализе података задужено је Одјељење услужних статистика, stat@rzs.rs.ba, 051 332 758.

Серије података објављују се на Интернет страници Завода www.rzs.rs.ba од 2006. године у складу с годишњим планом публикавања, при чему је календар публикавања, такође, доступан за кориснике на почетној Web страници. Подаци се публикују у облику кратког саопштења за јавност које садржи главне излазне податке (индексе промета трговине на мало на нивоу гране по побројаним статистикама у тачки 1.10, коментари промјена индекса, као и кратак опис метододологије основних дефиниција).

5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата

Подаци се на web страници РЗС РС приказују у PDF формату, у Excel табелама и графички како би се омогућило корисницима да анализирају и употребљавају податке.

5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4)

Није предмет посебних анализа.

6. Упоредивост и усклађеност

6.1. Временска упоредивост

6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1)

Подаци о кретањима мјесечних индекса промета трговине на мало Републици Српској прикупљају се и објављују од фебруара 2006. године у мјесечној динамици.

Вриједност показатеља, обзиром да се ради о мјесечним временским серијама, износи 78 (11+5x12+7).

6.1.2. Прекиди у временским серијама

Није било прекида у серијама, за ниво Републику Српску, од почетка прикупљања мјесечних података о трговини на мало. У претходним годинама објава је рађена на нивоу подразреда.

6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост

Није било фактора од значаја да би утицали на временску упоредивост.

6.2. Географска упоредивост

6.2.1. Упоредивост с чланицама Европског статистичког система

Промет од трговине на мало, као резултат овог истраживања односи се на све пословне субјекте који се баве дјелатношћу трговине на мало, без обзира на своју претежну дјелатност, што је случај и са земљама у окружењу. Према СТС регулативом бр. 1165/98, јединица посматрања су предузећа чија је претежна дјелатност трговина на мало.

6.3. Десезонирање

У мјесечном истраживању трговине на мало не ради се десезонирање.

6.4. Усклађеност између привремених и коначних података

6.4.1. Политика дисеминације привремених података

При објављивању резултата мјесечног истраживања трговине на мало у Републици Српској, не користи се политика дисеминације привремених података овог истраживања.

6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (СС2)

Први резултати су такође и коначни резултати, тако да се овај показатељ не израчунава.

6.4.3. Разлози за веће разлике између привремених и коначних података

Не постоје разлике између привремених и коначних података, јер су први резултати уједно и коначни.

6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања

6.5.1. Кратак опис референтног истраживања

Републички завод за статистику прводи „Квартално истраживање трговине на велико и трговине на мало“ (ТРГ-15) на бази пуног обухвата. Истраживањем су обухваћени сви привредни субјекти (осим предузетника) који се баве трговинама на велико или мало, без обзира на претежну дјелатност, а које је засновано на Статистичком пословном регистру. Варијабла промета у трговини на мало прикупља се квартално, разрађена по мјесецима и са већим нивоом детаља него што је у мјесечном истраживању.

6.5.2. Показатељ квалитета и учинка – Усклађеност са референтним подацима (СС3)

Кретање индекса промета у трговини на мало у мјесечном истраживању у односу на индексе промета трговине на мало, израчунате кроз квартално истраживање, разликује се највише до 5%. Показатељ квалитета за варијаблу промета у трговини на мало, индекс за мјесец јун 2012. године у односу на јун 2011. године је -0,0069 (СС3= (100,2-100,9)/100,9).

6.5.3. Разлози за већа одступања

Нема већег одступања.

7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета

Није предмет посебних анализа.

8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника

8.1. Класификовање и разумијевање корисника

Захтјеви корисника су задовољени на начин да се уз PDF формат, на web страници Завода, може пронаћи и Excel табела са индексима промета трговине на мало ради лакшег управљања подацима и њихове анализе. Како би се олакшала интерпретација података свако мјесечно саопштење за јавност, поред табела са подацима, садржи кратак коментар и методолошка упутства на српском и на енглеском језику.

Најважнији корисници мјесечних индекса трговине на мало су:

- Владине и друге институције јавне управе попут Министарства финансија РС, Министарства за економске односе и регионалну сарадњу РС, Министарства трговине и туризма РС, Агенција за банкарство РС, општинске управе, као и институције на нивоу БиХ, Агенција за осигурање БиХ, Дирекција за економско планирање
- Пословни субјекти (предузећа, адвокати и адвокатске коморе, Привредна комора РС)

- Наука, истраживање и образовање (факултети и истраживачки центри, удружења грађана)
- Општа јавност (физичка лица)
- Медији (РТВ куће и принтани медији)
- Страни корисници (EUROSTAT, WB, IMF, амбасаде страних држава)

8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника

Мјерења задовољства корисника података мјесечног истраживања трговине на мало могуће је провести путем осталих метода, обзиром да се не обавља посебно анкетно истраживање задовољства корисника.

8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)

С обзиром да се не проводи посебно истраживање о задовољству корисника не рачуна се ни индекс задовољства корисника.

8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)

Не обавља се посебно истраживање задовољства корисника.

9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица

9.1. Трошкови Републичког завода за статистику

9.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)

Трошкови за спровођење Мјесечног истраживања трговине на мало односе се на период за 12 мјесеци (годину).

Материјални трошкови (КМ)	Трошкови рада (КМ)	Трошкови укупно (КМ)
700	46000	46700

9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица

9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)

Трошкови и оптерећеност извјештајних јединица за 12 мјесеци

Број извјештајних јединица	Годишњи број образаца по јединици	Проведено вријеме за један упитник (сати)	Укупно проведено вријеме (сати)
876	12	0,5	5256

9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Наставити на инцирању доставе података о ПДВ-у од Агенције за индиректно опорезивање БиХ, на основу чега би могли потпуно користити административне изворе.

10. Повјерљивост, транспарентност и заштита

10.1. Повјерљивост

Подаци који се прикупљају за потребе истраживања, подлијежу законским оквирима повјерљивости и искључиво се користе у статистичке сврхе.

Законом о статистици РС дефинисани су правни оквири заштите и повјерљивости података. Тако, члан 17. тачка 3 налаже: „Повјерљиви подаци који се прикупљају у статистичке сврхе, не смију се користити у друге сврхе.“

У дијелу VIII ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА И ЗАШТИТА ЛИЧНИХ ПОДАТАКА, Закона о статистици РС је регулисана ова област.

Такође, Правилником о заштити повјерљивих података у РЗС РС, регулисано је осигуравање повјерљивости индивидуалних података, као и процедуре при давању, размјени и уступању тих података корисницима и/или групама корисника.

10.2. Транспарентност

Корисници су упознати са начином кориштења података из статистичког истраживања мјесечне трговине на мало.

Изјаве на конференцијама за штампу, везано за резултате истраживања, су апсолутно непристрасне и политички неутралне.

Уочене грешке у публикованим издањима коригују се. С обзиром да до сада нису биле суштинског карактера, у публикацијама се није означавала грешка, већ је публикација замијењена новом верзијом гдје се из наслова може видјети да је исто кориговано..

10.3. Заштита

Наведено у поглављу 10.1.

11. Закључак

Кроз ИПА 2008 пројекат спроводи се усклађивање истраживања и производње мјесечних варијабли трговине на мало уз примјену свих регулатива и препорука Еуростат-а (Регулатива СТС бр. 1165/98), те се од 2013. године планира замјена садашњег са редијајнираним истраживањем.